

Lesbriefonderdeel 1: Op zoek naar Paddenstoelen

Paddenstoelen zijn eigenlijk schimmels.

Het zijn opruimers van de natuur. Ze 'eten' afval op uit de bodem, waardoor dat verteerd wordt. Je vindt paddenstoelen meestal op donkere plekken, op hout en in vochtige grond.

De paddenstoelen vormen maar een klein deel van de schimmel.

Het grootste deel bevindt zich in de bodem bevindt in de vorm van schimmeldraden (mycelium).

De paddenstoel is het zogenaamde vruchtlichaam.

Onderdelen van een paddenstoel zijn:

- steel,
- beurs,
- kraag of ring en
- hoed met de sporen-producerende laag.

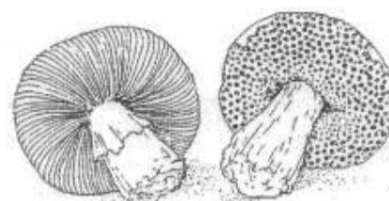
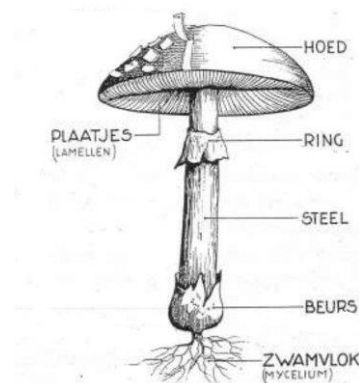
Opmerking: deze onderdelen zijn niet bij elke paddenstoel even duidelijk.

De sporen zitten aan de onderkant, tussen plaatjes (lamellen) of in de buisjes.

Dat is ook vaak de eerste stap bij het herkennen van

paddenstoelen: Heeft de paddenstoel plaatjes of buisjes ?

Dat kun je ook zien zonder de paddenstoel te plukken: gebruik een spiegeltje om naar de onderkant te kijken.

plaatjes

buisjes

Opdracht 1: Zoek een paddenstoel met plaatjes en een paddenstoel met buisjes.

Stuur de foto's naar breda@knnv.nl. De mooiste foto wint een prijs en komt op onze website.

Een deel van de paddenstoelen zijn eetbaar, een ander deel giftig en er is een deel die wel eetbaar is, maar niet lekker. Om paddenstoelen te eten worden ze vaak geplukt. Daarvoor moet je veel kennis hebben om de goede paddenstoel te herkennen. Maar een groot bezwaar is ook dat daardoor andere mensen niet meer kunnen genieten van deze mooie paddenstoelen. Wat ons betreft: laten staan dus.

Meer weten? Kijk eens op:

- www.allesoverpaddenstoelen.nl/

- www.soortenbank.nl bij paddenstoelen

- www.verspreidingsatlas.nl voor de verspreiding van paddenstoelen

- www.cnme-de-groenling.nl/wp-content/uploads/PDF/paddens01.pdf voor een les over paddenstoelen (met bovenstaande tekeningen)

Opdracht 2: Op de volgende pagina staan 3 paddenstoelen paspoorten.

Zoek de beschrijving van deze drie paddenstoelen op bij 'soortenbank.nl' of in een boek en ga na of deze paddenstoelen eetbaar zijn of giftig.

Opdracht 3: Zoek paddenstoelen in het bos.

Enkele veelvoorkomende paddenstoelen in een bos zijn:

- o Vliegenschwam, Echte tonderzwam, Gewone zwavelkop, Echte honingzwam, Grote trechterzwam

Probeer twee van deze vijf soorten te vinden en maak een foto.

Noteer waar je hem gevonden heb en bekijk de plaats en omstandigheden waar hij groeit. Bekijk dan de beschrijving van deze paddenstoelen in een boek of op internet, en maak een 'paddenstoelenpaspoort'.

Het is leuk deze te bewaren in een map of op de computer. Als je dat doet met meer paddenstoelen die je tegenkomt krijg je zo jouw eigen paddenstoelenarchief.

Een beschrijving van drie soorten paddenstoelen:

Vliegenzwam

De vliegenzwam is zo opvallend dat iedereen deze wel kent: rood met witte stippen. Ze groeien bij een boom, berk, eik, beuk, spar, den. De witte stippen zijn overblijfsels van het omhulsel waarin de paddenstoel zat, voordat hij uit de grond omhoog kwam. Bij regen spoelen ze van de hoed af.

Foto: Jan Nijendijk

Grote parasolzwam

De grote parasolzwam heeft een grote hoed, die in het midden verhoogd is, en een dunne steel en het lijkt daarmee op een parasol. Ze groeien in grasgebieden, bermen en bossen en staan vaak in groepen.

Foto: Jan Willem Jongepier

Echte tonderzwam

De echte tonderzwam is een paddenstoel met buisjes. Het groeit op verzwakte of dode bomen, vaak berken en beuken. De paddenstoel is groot en hard met een viltige groeirand.

Foto: Jan Nijendijk

Paddenstoelen - paspoort	
Naam en groepsnaam	Vliegenzwam Amanieten
Afbeelding / foto	
Waar gevonden en wanneer	In de tuin onder berk, 6/10/2019
Groeiplaats	levend hout (boom) tussen bladeren
Vorm	hoed en stengel, plaatjes
Kleur	hoed is rood met witte stippen; steel is wit
Grootte	hoogte 14 cm diameter 10 cm
Eetbaar	
Paddenstoelen - paspoort	
Naam en groepsnaam	Grote parasolzwam Parasolzwammen
Afbeelding / foto	
Waar gevonden en wanneer	In het parkje naast de tuin, 24/10/2019
Groeiplaats	op de grond In het gras
Vorm	hoed en stengel, plaatjes
Kleur	crème/lichtbruin met bruine schubben
Grootte	hoogte 20 cm diameter 15 cm
Eetbaar	
Paddenstoelen - paspoort	
Naam en groepsnaam	Echte tonderzwam Gaatjeszwammen
Afbeelding / foto	
Waar gevonden en wanneer	Pannenhoef, 12/10/ 2019
Groeiplaats	dood hout
Vorm	geen hoed en stengel buisjes
Kleur	bruin en grijs in zones/ringen
Grootte	hoogte 10 cm diameter 15 cm
Eetbaar	